

Georg Friedrich Händel (1685–1759)

Dunque sarà pur vero – Agrippina condotta a morire
/ Agrippina jdoucí na smrt / Agrippina Led to Her Death

Recitativo

Dunque sarà pur vero
Che disseti la terra il sangue mio?
E soffrir deggio, o Dio,
Che mi trapassi il sen destra ribelle?
Cruda Roma! Empie stelle!
Barbaro mio destin!
Figlio inumano, e qual furore insano
A condannar vi spinge alma innocente?
Ah! Cuore, ah! Cuor dolente
Cuor di madre tradita e disprezzata
Vuol così la tua sorte:
Spira l'anima forte
Vilipesa, schernita, invendicata.

Aria

Orrida, oscura l'etra si renda
E spesso avvampi col balenar.
E tuoni e lampi, per mia sventura,
A sparger prenda il mio sperar.
Orrida...

Recitativo

Ma pria che d'empia morte
Nel misero mio sen,
Giunga l'atro veleno,
Pria che pallida esangue
Sparga ne' fiati estremi
E l'alma e 'l sangue,
Giove, Giove Immortale,
Tu, che vuoti dall'etra,
Sopra il capo de' rei,
La tremenda faretra,
Tu, che fra gli Dei
Di provvido e di giusto
Hai pregio e vanto,
Vendica questo pianto,
E la ragion di così acerba pena;
Tuona, Giove Immortal,
tuona e balena.

Aria

Renda cenere il tiranno
Un tuo fulmine crudel,
Giove in Ciel, se giusto sei,
Renda cenere il tiranno
Un tuo fulmine crudel
In vendetta dell'inganno,
Usa sdegno e crudeltà,
Per pietà de' torti miei.

Recitativ

Je tedy pravdou,
že mou krví uhasí země žízeň?
Ó, Bože, mám snad dopustit,
aby mou hrud' proklála ruka zrádce?
Řím je krutý! A hvězdy nelídné!
Jak tvrdý je můj osud!
Nelidský synu, jaká to hrozná zloba
nutí tě odsoudit nevinnou duši?
Ach, srdce mé! Zkroušené srdce,
srdce matky, zrazené a zavržené!
Je to však vůle osudu –
odejde silná duše,
zavržená, potupená a nepomstěná.

Árie

Ať v hrůze do temnot ponoří se svět
a hnedle vzplane zas a metá blesky.
Hromy a blesky ať k mému žalu
zničí všechny mé naděje.
Ať v hrůze...

Recitativ

Však dříve než krutá smrt,
kěz do mé ubohé hrudi
pronikne jiný jed,
ještě než bledá a bez života
v posledním vydechnutí
duši a krev odevzdám,
Jupiter, Jupiter nesmrtný.
Ty, který shůry vrháš
strašlivé šípy
na hlavy provinilých,
ty, jenž mezi bohy
coby prozřetelný a spravedlivý
jsi ctěn a chválen,
pomstí můj nářek a pláč
a příčinu trpkého soužení.
Sešli hromy, bože nesmrtný,
hromy a blesky.

Árie

Tyрана ať v popel obrátí
jediný tvůj krutý blesk,
jsi-li spravedlivý, Jupiter na nebesích.
Tyрана ať v popel obrátí
jediný tvůj krutý blesk!
V pomstě za zradu
jej zavrhni, buď krutý
ze soucitu nad svým ponižením.

Recitativo

Si, si del gran tiranno
Provi l'alta potenza 'l traditore;
Lacero l'empio core,
Esca d'augel rapace
Renda sol per mia pace
Il suo destino;
E sparsa e palpitante
Sopra le nude arene,
Miri poscia ogni fibra il pellegrino
Con pestiferi fiati
Gli ultimi suoi respiri
Avveleni la terra
E l'ossa infrante,
Fra tormenti severi,
Pria che l'anima spiri,
Servano poi d'orror ai passeggeri;
Mora l'indegno figlio...
Ah! Che a tal nome penso ancor
Che son madre, e manca il furor,
Ne so dir come.

Arioso

Come, O Dio!
Bramo la morte
A chi vita ebbe da me?

Recitativo

Forsennata che parli?
Mora, mora l'indegno
Che d'empia morte è degno
Chi sol brama godere al mio periglio.
Ho rossor d'esser madre a chi forse
Ha rossor d'esser mio figlio.

Arioso

Si, si s'uccida lo sdegno grida.
Si, si uccida...e chi?
L'amata prole?
Ahi! Tolga il ciel
Che chiuda i lumi ai rai del sole;
Viva benché spietato
Sì viva, e si confonda,
con esempio d'amor,
Un cuore ingrato.
A me sol giunga la morte,
Che sarò costante e forte...

Recitativo

Incauta e che mai dissi?
Non vuo che Roma apprenda,
Che cinta d'oro e d'ostro,
Io fui bastante a partorire un mostro.

Recitativ

Ano, necht' zrádce pozná
nesmírnou moc velkého vládce.
Bezbožné srdce at' kořísti
ptačího dravce se stane.
Jen takový jeho osud
mi dodá klidu.
Pak chvějící se, rozedrané tělo,
pohozené na pusté pláni,
spatří možná poutník.
Jedovatým dechem
at' z posledních sil
otráví zem.
A jeho zlámané kosti,
než v krutých mukách
duši vypustí,
budou děsit kolemjdoucí.
At' zhyne, nehodný syn...
Ach, když jen pomyslím, že je to můj syn,
jsem zase matkou a hněv je rázem pryč.
Nevím ani jak.

Arioso

Jakže, proboha!
Toužím po smrti toho,
jemuž jsem dala život?

Recitativ

Co to říkáš, ty šílená?
Jen at' zhyne, nehodný syn,
vždyť strašnou smrt si zaslouží,
chce-li se těšit z mého neštěstí.
Hanbím se, že jsem matkou toho,
jenž se stydí, že je můj syn.

Arioso

Ano, at' zhyne, volá můj hněv.
Ano, jen at' zhyne...ale kdo?
Milované dítě?
Ach, at' nebesa nedopustí,
aby vyhasl jeho zrak.
At' žije, ač nelítostný.
Ano, at' žije a setká se
s příkladnou láskou,
srdce nevděčné.
Jen mne at' zasáhne smrt,
já budu pevná a silná...

Recitativ

Co to jen říkám, neopatrná?
Nechci, aby Řím věděl,
že, ač ve zlatě a šarlatu oděná,
přivedla jsem na svět zrůdu.

Arioso

Cada lacerato e svenato, mora sì,
Mora l'ingrato
che nemico a me si fe'.

Recitativo

Sparga quel sangue istesso,
Che sol per mio diletto trasse
Tenero infante nelle materne
Viscere concetto.
Pera l'empio Neron, sì pera...
Ah! Come in sì fiero periglio
Torni sui labbri miei nome di figlio.

Arioso

Come, O Dio! Bramo la morte
A chi vita ebbe da me?
Sì, sì, viva Nerone a sol della sua madre
Servan l'ossa insepolte
Agli aratri d'inciampo,
Beva l'arido campo,
Bevan le selve incolte,
Tratto dal cor che langue,
Il più vitale e spiritoso umore;
Indi tutta rigore passi l'alma infelice,
La ne' più cupi abissi;
Ivi apprenda empietà,
Poscia ritorni a funestar
D'un figlio ingrato i giorni.

Aria

Se infelice al mondo vissi,
Ne' profondi e cupi abissi,
Infelice ancor sarò.
Ma vendetta almen farò!
Ombra nera e larva errante,
Di rigor furia, Baccante,
Chi mi offese agiterò.
Se infelice, etc.

Recitativo

Trema l'ingrato figlio di plaustro
Trionfal sponde gemmate

Stridan le ruote aurate,
E superbo, e tiranno
Di tal vittoria altero
Giunga cinto d'alloro in Campidoglio;
Che l'ultrici saette,
Io di Giove non voglio a fulminare
Il contumace orgoglio;
Io sola ombra dolente

Arioso

Ano, ať padne, rozerván a bez života,
ať zemře, ten nevděčník,
jenž se stal mým nepřitelem.

Recitativ

Jen ať prolíje krev ten,
kdo k mé nesmírné radosti
jako milované dítě se v mateřských
útrobách zrodil.
Ať zhyne, ničemý Nero, ano, ať zhyne.
Ach, jak to, že v krutém nebezpečí
mi vytane na rtech jméno syna?

Arioso

Ó, Bože, jak to! Toužím po smrti
toho, jemuž jsem dala život?
Ano, ať dál žije Nero a pouze
na nepohřbené kosti jeho matky
ať pluh na poli naráží.
Vyprahlé pole,
dravá zvěř ať se napojí
živou, jiskrnou vláhou,
jež z umírajícího srdce uniká.
Nešťastná duše potom ať své odmítání
svrhne do temných propastí.
Tam se ničemnosti naučí
a pak ať se vrátí, aby temnotou obestřela
život nevděčného syna.

Árie

Pokud jsem na zemi byla nešťastná,
v hlubokých, temných propastech
mé neštěstí přetrvá.
Alespoň pomstu ale vykonám!
Coby temný mrak a bludný přízrak,
jako lítá Bakchantka kol ztrestám
toho, který mě ponížil.
Pokud jsem na zemi...

Recitativ

Třes se, nevděčný synu, před vítězným
aplausem, který rozeznívá břehy.

Pyšný, vavříny ověčený tyran
hrdý na své vítězství
ať za skřipění pozlacených kol
přijede na Kapitol,
neboť já nechci, aby Jupiterovy
trestající šípy
zasáhly jeho vzpurnou pýchu.
Sama budu přízrakem bolestným,

Se vuol barbaro Ciel,
Che si m'accora,
Che il colpevole viva, e 'l giusto mora.

Aria

Su lacerate il seno,
Ministri, e che si fa?
E che ministri?
Su lacerate il seno.
Usate ogni rigore,
Morte vi chiede il core,
E morte date almeno
A chi non vuol pietà.
Su lacerate...

Recitativo

Ecco a morte già corro,
E d'un figlio crudel
Sarà pur vanto,
Che si nieghi alla madre
E l'onor della tomba a quel pianto.

přejí-li si to krutá nebesa,
jež mě tak sužují.
Vinik at' žije dál a zemře nevinný.

Árie

Jen drásejte mou hrud',
poslové smrti, vždyť co má být?
Co chcete, poslové smrti?
Jen drásejte mou hrud'!
Jen buďte krutí,
mé srdce od vás žádá smrt,
tak dopřejte jí té,
jež nežádá slitování.
Jen drásejte...

Recitativ

Hle, již ke smrti spějí,
a krutý syn
se bude radovat,
že jeho matce byl odepřen
počestný hrob skrápěný slzami.

Domenico Scarlatti (1685–1757)

*Fille, già più non parlo / Dál už nic nepovím, má Phyllis
/ Phyllis, I Do not Speak*

Recitativo

Fille, già più non parlo
non ti dirò mai più crudel,
ne infida, già che fiero omicida
di te stessa esser vuoi
col tuo dar fede a finta vezzi
ad'altro amor mendace,
quando il tuo cor ben vede
come a perder t'affretti e spirto, e pace.

Aria, Cantabile

Allor ti pentirai d'avermi abbandonato,
quando perduta avrai la speme di goder;
Le frodi scorderai di quell'oggetto amato
ch'ora de tuoi bei rai tutto si fa il piacer.

Recitativo

Oh! quale, oh Dio da te stessa divisa
il fedele cor mio or ti ravvisa,
spirto più più in te credea,
che di raggione avesse il lume
ver e senza sprone placido si rendesse
a tante prove dell'amor mio,
ma già che il fato rio deludere

Recitativ

Dál už nic nepovím, má Phyllis,
nenařknu tě z krutosti a nevěry,
když sama se chystáš zničit tím,
že své půvaby dáváš všanc lžím
a jiné, prolhané lásce,
ač v nitru jistě dobře víš,
jak rychle ztratíš
odvahu a klid.

Árie, Cantabile

Pak budeš litovat, že jsi mě opustila,
až ztratíš naději a pozdě, pohříchu,
odhalíš podvod, jak málo jsi mu milá
a tvé krásné oči, že mu jsou k smíchu.

Recitativ

Ach, bože, jak jinou tě teď
mé věrné srdce vidí!
Já stále více věřil,
že tvá duše a rozum osvěcený
v tolikerych zkouškách mé lásky
naleznou i bez nátlaku spočinutí.
Jestli mne však nepřiznivý osud

vuol me, perchè delusa te pure
io vegga al fin ne tuoi desiri,
costanza, costanza avrò mio bene
di tacere il mio duol ne tuoi martiri.

Aria, Allegro

Sol ti rammenta o cara
non essere tanto avara;
ma sai però con chi?
Con quel tuo core istesso
che mio dicesti un dì.
Permetti ch'io sol pianga,
e impresso in te rimanga
l'empio di mia fede
se a me mancò mercede
può a te mancar così.

chce zradit, proč by ani tvoje touha
neměla dojít naplnění, miláčku –
když vidím tvá muka, raději se odmlčím
a o svém vlastním bolu ti nepovím.

Árie, Allegro

Jen pamatuj, ó, drahá,
že nesmíš být tak skoupá –
jen víš-li vůbec vůči komu?
K vlastnímu srdci přece,
jež mně jsi kdysi darovala.
Nechej mě samotného plakat,
ale v srdci uchovej
mou věrnou lásku jako vzor.
Když mně se odměny se nedostalo,
necht' tobě rovněž chybí.

Baldassare Galuppi (1706–1785)

*Non curo l'affetto d'un timido amante / Nedbám o cit ostýchavého milence
/ I Care Not for a Timid Lover's Affections*

Non curo l'affetto
d'un timido amante
que serba nel petto
si poco valor.
Que trema si vede
far uso del brando
que audace e sol
quando si parla d'amor.

Nedbám o cit
ostýchavého milence,
jenž ve svém srdci nosí
tak málo odvahy.
Jeho strach je zřejmý,
když užívá meč,
a smělý je pouze,
když o lásce se mluví.

Georg Friedrich Händel

*Se giunge un dispetto / Je-li srdce potupeno
/ If Something Vexacious Wounds the Heart*

Se giunge un dispetto a'danni del cor,
si cangia nel petto l'amore in furor.
Non ama chi offende,
o lieve è l'amor,
o il cor si difende da effimero ardor.

Je-li srdce potupeno,
láska se v zuřivý hněv promění.
Nemiluje ten, kdo zraňuje.
Jeho láska je příliš slabá,
nebo se srdce pomíjivě lásce brání.

Přeložila Marie Kronbergerová